

NAGRADA **IGORJA ZABELA** **ZA KULTURO IN** **TEORIO 2022**

Nagrada Igorja Zabela za kulturo in teorijo 2022

Prejemnica štipendije

Antonina Stebur, kuratorica, piska o umetnosti in raziskovalka, Minsk; trenutno živi med Poljsko in Nemčijo

Žirija podeljuje štipendijo nagrade Igorja Zabela 2022 **Antonini Stebur** kot priznanje za njeno izjemno moč odpora, zavezanost dekolonizaciji beloruske umetnosti in nalezljivo prepričanje, tako zelo prisotno v njenih besedilih, predavanjih, sodelovanjih in kuratorskih projektih, da je umetnost praktično orodje politične imaginacije.

Antonina Stebur je ena najbolj angažiranih in ustvarjalnih kuratorok ter raziskovalk mlajše generacije v Belorusiji. Leta 2007 je diplomirala iz filozofije na Beloruski državni univerzi v Minsku, leta 2009 pa zaključila magistrski študij sodobnih vizualnih in kulturnih študij na Evropski humanistični univerzi v Vilni. Leta 2019 je obiskovala Šolo angažirane umetnosti Chto Delat v Sankt Peterburgu. Je soustanoviteljica projekta #damaudobnayavbytu, ki se ukvarja s spolno diskriminacijo v Belorusiji, in raziskovalne skupine Spaika.media, ki obravnava aktivistično umetnost in politični performans. Je tudi članica raziskovalne skupine AGITATSIA, ki združuje raziskovalce in raziskovalke, povezane s postsovjetsko zgodovino, ter se osredotoča na sodobno rusko umetnost, še posebej na akcionizem in politični performans. Besedila objavlja v revijah *Partisan*, *Moscow Art Magazine*, *ArtReview*, *ARTMargins*, *Block* in drugje. Je soavtorica monografije *The History of Belarusian Photography* (z Anno Samarskayo, 2020). Stebur je kurirala številne razstave sodobne umetnosti in fotografije v Minsku, Moskvi in Kijevu ter bila del kuratorske ekipe pri razstavi *Every Day. Art. Solidarity. Resistance* v Mistetsky Arsenalu v Kijevu, ki je obravnavala protestna gibanja in solidarnostne mreže v Belorusiji (2021).

Besedila, predavanja in kuratorska praksa Antonine Stebur ne odražajo le njenega raziskovalnega zanimanja za postsovjetske študije in mehanizme državnega nasilja, politično angažirano in feministično umetnost, temveč predstavljajo tudi angažiran način razmišljanja o prostorskih in arhitekturnih dimenzijah protestov ter raziskovanja koncepta solidarnosti ali »šibkega« odpora. Njeno delo bi lahko opredelili z izrazom angažirana fem-kritika. Antonina Stebur deluje individualno, a tudi znotraj skupin in kolektivov. Izpostaviti velja horizontalnost njenega pristopa in solidarnostni način delovanja. V Belorusiji je kot kulturna delavka sodelovala pri protestih, pa tudi v različnih odporniških akcijah, ki jih je organizirala IT skupnost, zaradi česar je morala leta 2021 prisilno zapustiti državo. Odšla je v Kijev, kjer je sodelovala z ukrajinsko umetniško sceno na različnih projektih, še posebej na obsežni razstavi *Every Day. Art. Solidarity. Resistance*, ki je predstavila umetnost protestov v Belorusiji skozi prerez sodobne umetnosti, kako konstruira in

NAGRADA **IGORJA ZABELA** **ZA KULTURO IN** **TEORIJO 2022**

manifestira pulzirajoče oblike interakcije, odpora in kolektivnosti. Stebur je v izgnanstvu v Ukrajini nadaljevala s svojimi aktivnostmi, pisanjem, razstavami in raziskovanjem, ko pa se je tam začela vojna, je bila ponovno prisiljena pobegniti. Angažirana je tudi na spletni platformi kulturnih delavcev in delavk Antiwarcoalition.art, ki se z umetnostjo upira vojni, diktaturi in patriarhalnim strukturam oblasti.

Žirija meni, da ta štipendija ni le priznanje za preteklo delo **Antonine Stebur**, ampak je tudi podpora za njeno nadaljnje raziskovanje in pronicljivo pisanje, kuratorsko delo ter aktivizem v odporiškem gibanju.

Članica in člana žirije 2022

Marta Dziewańska, filozofinja in kuratorica, Kunstmuseum Bern

Ahmet Ögüt, umetnik, Berlin / Amsterdam

Tomáš Pospiszył, umetnostni zgodovinar in kurator, Praga

